

Stella Scholae

Az iskola csillaga

Bethlen Gábor
Általános Iskola
Székelyudvarhely

10. szám

2010. január 20.

Játék- alakoskodás nemcsak farsangkor

Való igaz, hogy így farsang idején több lehetőség adódik az iskolában is, hogy valakinek a „bőrébe bújunk”, valamilyen szerepet játszunk, nevéssünk magunkon, megcsodáljuk társaink eddig fel nem fedezett tehetségét, egyszóval jól érezzük magunkat.

Egy-egy jól sikerült karnevál (farsangi buli) után jogosan tehetjük fel a kérdést: Miért nem lehet a sűrű tanítási napokon is játszani, nevetni?

Megsúgom: lehet.

(No nem huzamosabb ideig, mert minden unalmassá és monotonná válhat egy idő után.)

Jó példa erre a választható tantárgy: a DRÁMA-JÁTÉK.

A megnevezés lehet, hogy „drámai”, de korántsem tragikus, megrendítő vagy feszültséggel teljes. Ellenkezőleg!

Mivel is foglalkozunk drámaórán?

Játszunk a hangokkal, a saját hangunkkal, a szavakkal, mondatokkal, a tekintetünkkel, arckifejezésünkkel, a mozgásunkkal és a testtartásunkkal. Utánozunk másokat, vagy a magunk ötleteit mutatjuk be egyénileg vagy csoportosan.

Bebújunk az óvodás, a szülő, a tanító, a rendőr, a piaci árus, sőt valamilyen tárgy „bőrébe”, és bemutatjuk, hogy milyennek látjuk őt.

Aki éppen bemutat (a szereplő), az észrevétlenül tanulja a kommunikációt, kapcsolatteremtést. A nézők véleményt mondanak, vagy könnyeiket törlik a nevetéstől.

A csengőszó (bocsánat „csengőzene”) vet véget az önfelédtnak, aminek jól megérdemelt helye van az iskolai életben.

Biró-Ambrus Lenke, tanító

Híreink

Az **októberi** Benedek Elek rajz pályázat városi szakaszán Cseke Tamás II. A osztályos tanuló a II. díjat nyerte.

Október 23-án az V. osztályos osztályfőnökeikkel megtekintették az Élő hulló kiállítást.

Október 25-én Károly Tamás VII. b osztályos tanuló a szatmárnémeti XIX. Hajnal akar lenni népdaléneklési versenyen Ezüst fokozatot ért el.

Október 29-én Halloween napot szervezett az V-VIII osztályosok számára Kovács Kinga angol szakos tanárnő. Az ünnepség díszvendége Magie volt, egy amerikai önkéntes.

November 10-én szervezték meg a történelem szakosok az Egyiptomi művészetek vetélkedőt.

November 13-án került sor a Simonyi Zsigmond Helyesírási Ver-

seny helyi szakaszára. Iskolánkban a következő tanulók jutottak tovább a megyei szakaszra: Imre Orsolya, Németh Ágota (V. b), Gál-Joó Melánia és Mircse Andrea (VII. a)

A Globális nevelési hét (**nov. 16-20**) folyamán az Élelem mindenkinek témát dolgozták fel az V-VIII osztályosok osztályfőnökeikkel. Eredményként színvonalas plakátok, kiállítások születtek.

December 4-én iskolánkban járt a Mikulás. A csomagok ünnepélyes kiosztásában a hetedik osztályosok segítettek.

December 7-én újra megszervezte iskolánk Fogarasi Ida tanárnő irányításával a Karácsonyi vásárt. A bevételből 27 szociálisan rászoruló diáknak vásárolhattunk karácsonyi ajándékot.

December 11-én a két nyolcadik osztály között kosárlabdajátékra került sor. A bajnokság a VIII. b osztály

győzelmével végződött.

Január 8-án a III. b osztályos tanulók a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum Démoni ragály: A pestis című kiállítását tekintették meg.

Január 11-én, hétfőn az V-VI osztályosok a Többsincs királyfi című színházi előadásán vettek részt.

Január 12-én a történelmi vetélkedő nyertes tanulóit a csíkszeredai Egyiptomi művészetek a fáraók korában című kiállítást látogatták meg.

Január 12-én délután iskolánkban sakkversenyen vehettek részt tanulóink.

Január 28-án került sor az angol nyelvű Cangurul versenyre.

Február 9-én a Benedek Elek Mesemondó Versenyen iskolánkat Balázs Judith, VI. A osztályos tanuló képviseli.

Tanáraink emberközelből

Név: Péterffy Lenke Júlia
Születési dátum: 1955. nov. 6.

Iskoláim, ahol tanultam:

Tanulmányaimat szülőfalumban, Kászonjakabfalván kezdtem, majd Kászonaltizen folytattam.

Székelyudvarhelyen, a Pedagógiai Líceumban szereztem tanítói képesítést, majd a Babes-Bolyai Tudományegyetem tanító-óvónő szakán is oklevelet szereztem.

Iskolák, ahol tanítottam:

1975-ben, alig 19 évesen kezdtem tanítani a székelyudvarhelyi 4-es számú Általános Iskolában.

Öt év után, 1980-ban kerültem az akkori 6-os számú, ma Bethlen Gábor nevét viselő iskolánkba.

Miért választotta a pedagógusi pályát?

Mint sok más pedagógus, én is elmondhatom, hogy már gyermekkoromban vonzott a tanítás.

Érdekes módon talán mégsem a Pedagógiai Líceumba vezetett volna az utam, ha kedves osztályfőnököm, későbbi iskolaigazgatóm szelíd, de határozott rábeszéléssel nem terelget az akkor nagyon nehéz és kevés sikerrel kecsegtető képzős felvételi felé. Szent meggyőződése volt ugyanis, hogy ott a helyem, engem az Isten is tanítónak teremtett.

Hogy jól gondolta-e? Beszéljenek helyette a ledolgozott évek, a sok-sok tanítvány, a szülők és kollégák.

Én úgy gondolom, igaza volt! Mindig hálás szívvel emlékezem rá, ha

gondolatban újra meg újra végigjárrom a megtett utat. S most bizonyosan tudom, ha előlről kezdhethném, ismét ezt választanám.

Mennyi ideje tanít?

35. éve tanítok megszakítás nélkül, ebből 29 év a Bethlen Gábor Általános Iskolában repült el.

Amikor egy pedagógus ilyen sok évet tudhat magáénak, bizony akaratlanul is számol. Ahogy szaporodnak a tanítványok és a ledolgozott évek, úgy fogy a többi. Egyre többször hangzik el ismerősök, volt tanítványok, szülők szájából a kérdés: még mennyi?...s rá a válasz: már csak ennyi...

Szeret-e nálunk tanítani?

Fiatalon, tele szakmai ambícióval, a tenni- és bizonyítani akarás igényével kerültem az iskolába. Szinte a kezdetektől tanítok itt, amikor az iskola egy építőtelep közepén volt és mi lépten-nyomon kerülgettük a sarat, amikor a szomszédban felállított emelődaru csengetett ki óráról, amikor három váltásban ugyan, de keményen dolgoztunk, hogy kiemeljük az iskolát a névtelenségből.

Hogyne szeretnék itt tanítani! Magaména tudom az iskolát! Hiszen ennyi év után joggal remélhetem, én is kellettem ide, hogy az iskola azzá legyen, ami.

Hittem mindig, és hiszem ma is, hogy becsülettel végzett munkám szilárd építőköve az iskola sikertörténetének, hogy az én tudásom, szakmai tapasztalatom is beleépült a nevelőközösség pontos, igényes munkájába, amely által ez az iskola nevet, elismerést szerzett magának.

Tanítóként melyik a legkedvesebb élménye? Mire emlékszik szívesen?

A sok-sok végigdolgozott év alatt 9 generáció, több mint 250 kisgyerek lépett be nálam-velem a betűk és számok birodalmába, a tudás világába. Sok-sok felsejlő arc, megvillanó név, megannyi kis ember.

Ha behunyom a szemem, ma is tudom ki hol ült. Emlékszem, kinek ment nehezen az ostorvonal vagy horkvonal írása, ki jeleskedett minden versenyen, kinek csengett legszebben a hangja, ha verset mondott, énekelt vagy olvasott. Hihetetlen, de így van!

Hogyan is választhatnám ki, melyik a legszebb emlékem, legkedve-

sebb élményem? Szerettem, szerettem a munkát, melyet nap nap után végzek. Szívesen emlékszem mindenre, ami eredményre vezetett, közösséget kovácsolt, rászorulókat segített, emberré nevelte az érdeklődő apróságokat.

Külön sikerként könyveltem-könyvelem el, ha volt tanítványaim gyermekeit taníthattam, ha egy családból 2-3 gyermeket is sorban hozzám írtak, vagy ha tanítványaim pedagógusi pályára léptek.

„Legkedvesebb élménye” az elmúlt 35 évnek, hogy rábízta ezt a két és félszáz kisgyermeket, és én nem hagytam cserben egyet sem!

Mit üzen a diákoknak és tanítóknak, tanároknak?

Iskolai évfordulókon, találkozókon volt tanítványaink szájából sok szép, kedves köszönő szó hangzik el. Jó hallani, bizonyosságul annak, hogy az idő megszépíti az emlékeket, kitörül kudarcot és sikertelenséget, csak a jót, az említésre méltót tárolva, adva tovább. Sok év távlatából még a csínytevések, büntetések emléke is mosolyra derít volt diákot és pedagógust egyaránt.

Bizony nem könnyű iskolásnak lenni! Nem is volt az soha. De pedagógusnak lenni sem mindig rózsaszínű álom!

A pedagógus csak a gyermeket kapja készen, minden egyébért komoly erőfeszítéssel meg kell küzdenie. Minden nap újabb erőpróba, hogy a pedagógus eleget tegyen vállalt kötelezettségének, s a tudás fényét biztosítsa.

Tanulóink, ti tehetségesek vagy kevésbé azok, ti szófogadók vagy csintalanok, ragaszkodók és szabadságra áhítozók egyaránt, ha elfogadjátok tanítóitoktól, tanáraitoktól, amit adni tudnak, szeretnének, próbálnak, nyolc év múltán nagy tettekre szántan, új csodákra várva, büszkén és elégedetten léphettek ki iskolánk kapuján.

Pedagóguskollégáimnak a nagy tanítómester szavaival szeretnék üzeni:

„Az, hogy milyen gyermekek születnek, nem a mi kezünkben van, de hogy helyes nevelés révén jókká legyenek, az a mi hatalmunkban áll.”

(Comenius)

Karácsonyi vásár

Decemberben a karácsonyi vásárra nagyon hamar összegyűlnek a vásárpörtékák. Minden osztályban lelkesen gyűjtik Fogarasi Ida tanárnő felkérésére az eladni való játékokat, ruhákat, virágokat, vagy ami még adódik.

Jó a vásár hangulata. Karácsonyi zene szól. Jönnek a gyerekek. Nézelődnek, keresgélnek, válogatnak, vásárolnak, majd egy újabb osztállyal cserélnek.

A vásáron én kisegítőként vettem részt. Ott álltam a padok mögött, és segítettem a gyerekeknek a válogatásban. Sok érdekes dolgot lehetett vásá-

rolni. Jó volt látni a gyerekek arcán az örömet, amikor egy szép darabot, egy ruhát, vagy egy különös játékot találtak.

Szerintem a vásár egy kicsit olyan is volt, mint egy újrahasznosítási program. Hisz mindenki azt hozta el, amit már nem használt, ami neki fölösleges volt. Aki pedig megvásárolta, az örült neki, használni fogja.

Azon kívül több társunk kapott karácsonyra ajándékot. Hasznos és kellemes tevékenység is volt egyszerre. Szeretnék jövőre is részt venni, de sajnos jövőre már kilencedikes leszek.

Sándor-Nagy Tímea, VIII.A

Törökbálinti emlékek

*Iskolánk tanári közössége
2009. szeptember 4-9 között
Palkóné Szabó Gabriella igazgatónő meghívására egy szakmai
továbbképzőn
vehetett részt testvériskolánkban,
Törökbálinton.*

Bár a tapasztalatcserén a tanévkezdés előtt vettünk részt, vendéglátóink kedvességére, a tartalmas kirándulásokra, az értékes szakmai megbeszélésekre az első félév végén is szívesen emlékezünk.

Tudásban és lélekben egyaránt megerősít minket minden látogatás. Hiszen az iskola közössége mindig nyújt számunkra olyan tapasztalatot, amelyet - ha taneszköz, felszerelés híján nem is maradéktalanul, mi is beleépíthetünk az óráinkba, oktatásunkba, nevelésünkbe.

Különösen érdekes újdonság volt számunkra az interaktív tábla. Megfigyelhettük, megtanulhattuk, hogyan működik. Nyílt órákon vehettünk részt, s láthattuk, hogyan dolgoznak tanárok, diákok a tábla segítségével. Interaktív táblával szemléletesebbé, élvezetesebbé tehető a tananyag.

Működését tekintve tulajdonképpen egy szoftverről van szó, amely összekapcsol egy hagyományos, porfestékes filctollal írható táblát egy számítógéppel és egy projektorral.

Objektumokat tudunk mozgatni, a táblára került tartalmakat pedig háttértárolóra menthetjük. Érdekes az is,

hogy a toll mozgatásával különböző programokat is aktiválhatunk. Dolgozhatunk Word és Excel munkalapokon, a tábla karakterfelismerő és kézírásos programja pedig értelmezi és számítógépre tölti az általunk felírt adatokat is.

Jó volt látni, hogy milyen lelkesek voltak a diákok! Mindenki egyszerre szeretett volna képeket húzogatni a táblán. Mások válaszaik helyességét ellenőrizték a program segítségével.

Ezután több dinamikus, jól struktúrált tartalmas órát is meglátogathattunk.

Én különösen nagy örömmel gondo-

Szentendrére vittek, a Kovács Margit Múzeumba. Élmény volt látni a világhírű kerámiaművész szobrocskáit, amelyek az emberi lélek pontos megfigyeléséről és jó emberismeretről tanúskodnak.

Témái itt vannak körülöttünk: munkájukkal küszködő mesterek, pletykás vénasszonyok, aggódó anyák, derűs arcú gyermekek, életsorsba belekeményedett emberek.

Ez a nap azonban tartogatott még meglepetéseket: Visegrádon piknikeztünk, Leányfalun ízletes halászlé és túrós csusza mellett meghitt hangulatban

beszélgettünk vendéglátóinkkal.

A közös kirándulás másnap is folytatódott. Ezúttal Balogh Zsuzsa igazgatóhelyettes kalauzolt bennünket.

A Történelmi Múzeumot, a Budai Várat nem lehet elégszer megnézni: mindig nagy élményt jelent. Különösen, ha ilyen avatott tárlatvezető kíséri a csapatot!

Búcsúzóul Palkóné Szabó Gabriella igazgatónő saját otthonában

látott minket vendégül. Sok finomság mellett beszélgettünk, és nagyokat neveltünk.

Valóban tartalmas, gazdag és egyben pihentető módszertani napokon lehettünk együtt magyarországi kollégáinkkal, barátainkkal. Köszönjük nekik úgy az otthoni mint az iskolai barátságos, meleg vendéglátást. Várjuk őket vissza nagy-szeretettel mi is.

Kovács Kinga, tanár

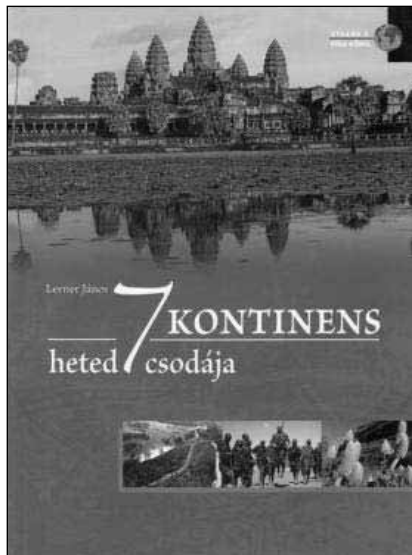
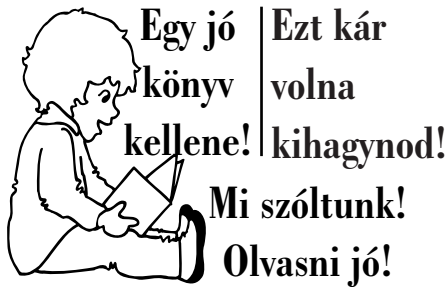

lok vissza a pergő angol és matematika órára, ahol nemcsak kérdések és válaszok záporoztak, hanem egy labda is pattogott tanár és diák között.

Magasba emelkedő sok kis kéz, a vidám hangulat mind azt jelezte: a gyerekek szívesen tanulnak, az órákon jó a hangulat, tanár és diák partner a tanulásban.

Az óralátogatások és módszertani tevékenységek után vendéglátóink

A „világ csodája” kifejezés mindig valami utánozhatatlant, különlegeset, egyedit, igazi ritkaságot takar - olyat, amilyenből csak egy, egyetlenegy létezik, térben és olykor időben is valahol távol, talán csak a legendákban vagy a mesékben, hetedhét országban is túl...

1978 óta az ENSZ oktatási és kulturális szervezete, az UNESCO a tagállamok felterjesztése alapján, szigorú feltételrendszer szerint évente lajstromba veszi „az egész emberiség egyetemes kincse” címre méltó, az utókor számára megőrizni érdemesnek tartott kulturális és természeti örökségeket. A Világörökség-listán 2007-ben már több mint 850 „csoda” szerepel - a sor évente 20-30 újabb tétellel bővül.

E kötetben több, a Világörökség-listára is felkerült világhírű érték mellett - természetesen rangsorolás és a teljesség igénye nélkül - néhány kevésbé ismert „rejtett kincs” is szerepel: így ritka természeti képződményeket, különleges építészeti érdekességeket, valamint néhány eltűnt kultúrájú népcsoportot ...

(A könyvet megtaláljátok iskolánk könyvtárában.)

Élelem mindenkinek

„Ételünk a gyógyszerünk!” - mondja Hipokratész.

Mi is juthatna erről a mondásról eszembe? Gyümölcsök, zöldségek, tejtermékek, gabonafélék, húsok, sőt még az édességek is. Fontos, hogy az emberek tudják az egészséges élet titkait.

E célból szervezte meg iskolánk az V-VIII osztályok közötti vetélkedőt.

Osztályfőnöki órákon sokat beszélünk, vitatkoztunk a témáról. Sok új ismeretet szereztünk. A VII. osztályokból többen power pontos bemutatót állítottak össze, amit be is mutattak. Nagyon ügyes bemutatókban lehetett részünk egy keddi napon a biológia laborban. Nekem a Ricsi bemutatója tetszett, aki szabadon beszélt a képekről.

Nagyon tetszett az osztályok kiállítása. Minden osztály megterítette az asztalt, és egészséges ételeket állított ki. A gyümölcsöket kidíszítettük, lekvárt, mézet, házi kenyeret, sajtot helyeztünk el ízlésesen az asztalon. Volt, aki háziszóttos abroszt hozott, volt, aki régi receptet, volt, aki asztaldíszekkel tette hangulatosabbá az asztalt.

A vetélkedő díjazására a plakátok kiállítása után került sor. A plakátok jól sikerültek. Sok szép elgondolást valósítottak meg.

Végül nem első, második, harmadik helyezés született, hanem külön címmel nevezték meg a díjakat. Pl. A legszebb asztalért díj.

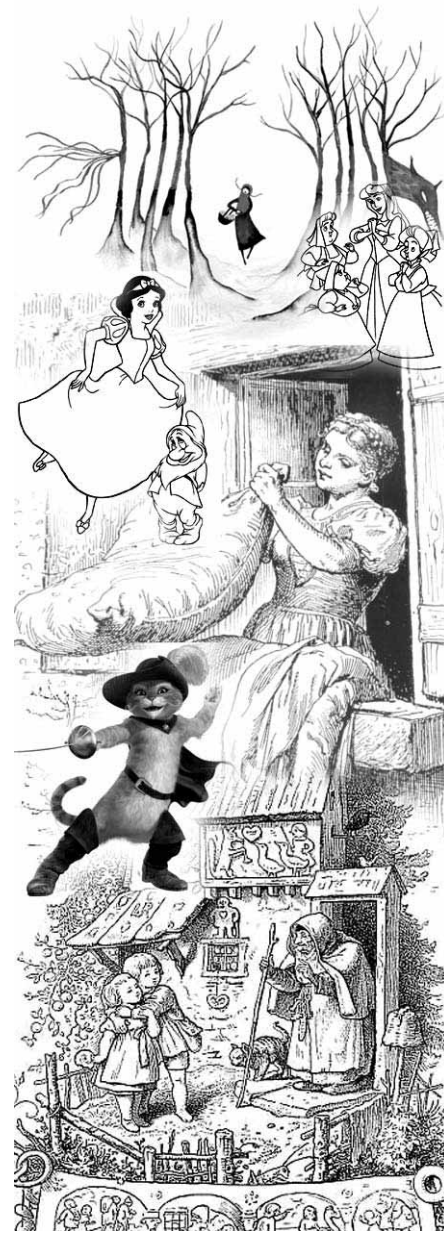
Aki a versenyen komolyan vett részt, az sok ismerettel gazdagodhatott. Azt gondolom, sikerült rávilágítani, hogy milyen fontos a táplálkozás, az egészséges táplálkozás, hiszen a saját életünkről van szó. Sok sikert és kitartást kívánok hozzá!

Gál-Joó Melánia, VII.A

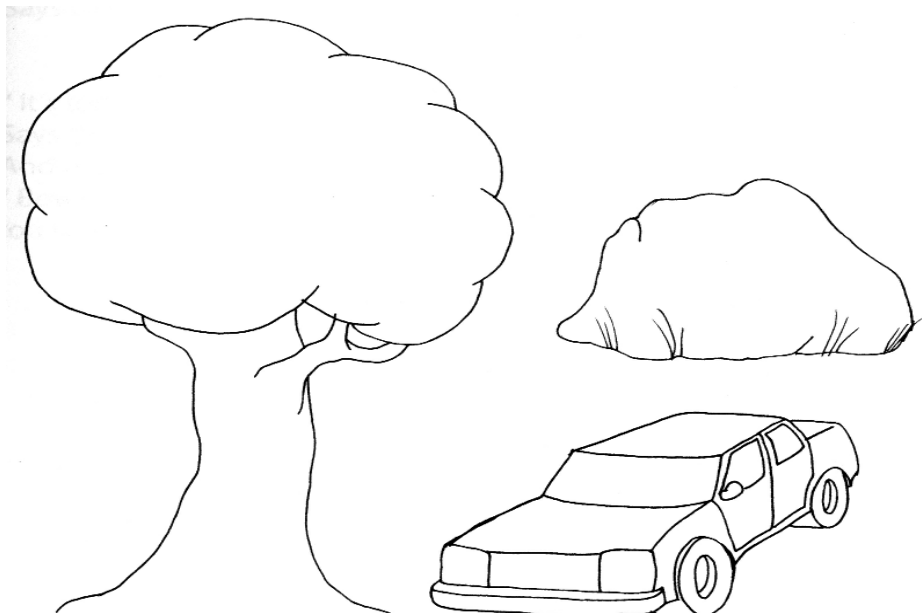

Kombiniere die richtigen Paare!

- Die böse Stiefmutter befragt ihren Zauberspiegel.
  - Der Zauberer verwandelt sich in eine Maus und wird gefressen.
  - Eine Prinzessin wird durch einen Kuss erlöst.
  - In diesem Märchen kommt eine goldene Kugel vor.
  - Der Fleiß wird mit Gold belohnt.
  - Riessen, Wildschweine und ein Einhorn werden überlistet.
  - Die Kinder essen vom Lebkuchenhaus.
  - Ein Mädchen will ihre Großmutter besuchen.
- Hänsel und Gretel
  - Rotkäppchen
  - Frau Holle
  - Froschkönig
  - Das tapfere Schneiderlein
  - Schneewitchen
  - Dornröschen
  - Der gestiefelte Kater

WHERE IS THE STONE?

Draw and colour.

1. Draw a (dark blue) bird in the tree.
2. Draw an (orange) alligator under the car.
3. Draw a child in the car.
4. Draw a (pink) chair beside the tree.
5. Draw a (light green) dog on the car.
6. Draw a (red) spider on the stone.
7. Draw a (purple) hat on the chair.
8. Draw a (grey) cat near the car.
9. Draw a (yellow) bag under the tree.
10. Draw a (brown) table above the stone.
11. Draw a (black) snake near the tree.
12. Draw a (dark green) ball on the table.

Fill in with *do* or *does*.

1. .... you like snow?	6. .... she like children?
2. .... he like cars?	7. .... I like basketball?
3. .... she like horses?	8. .... he like films?
4. .... they like flowers?	9. .... we like school?
5. .... you like Halloween?	10. .... she like mice?

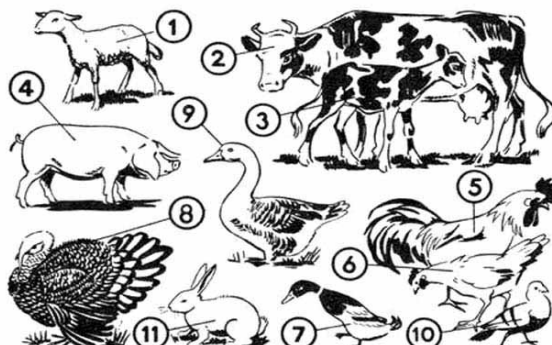
WHAT AM I?

Guess the animal. Answer the questions.

- a. I like tasty and sweet honey. I climb trees. What am I?
I am a .....
- b. I like carrots and cabbages. I have long ears. What am I?
I am a .....
- c. I have a very long neck and I live in Africa. What am I?
I am a .....
- d. I eat meat and I have a mane. I am a big cat. I am the king of the jungle. What am I?
I am a .....
- e. I eat eggs and little animals. I have no legs. I have a forked tongue. What am I?
I am a .....

Welche
Tiere
kennst
du?

Ghicitori pentru copii și oameni mari

- Ce nu uiți niciodată acasă?
(Capul)
- Ce are omul și acul?
(Urechi)
- Cine e omul față de care toți bărbații își scot pălăria?
(Frizerul)
- Cine le face pe toate cu măsură?
(Croitorul)
- Cine stă cu spatele la rege?
(Vizitiul)
- În care an mănâncă oamenii mai mult ca de obicei?
(În anul bisect)
- Când în buzunarul gol se întâmplă totuși să fie ceva?
(Când buzunarul e rupt, are o gaură.)
- Cu ce se aseamănă cel mai mult o jumătate de portocală?
(Cu cealaltă jumătate)
- Pe care copac se așază ciocara când plouă?
(Pe cel ud)
- Ce fel de pietre nu poți găsi în mare?
(Pietre uscate)
- Ce face paznicul, când pe căciula lui șade o vrăbiuță?
(Doarme)
- N-are minte, dar te prinde.
(Capcana)
- Mănâncă o iarnă și-i sătulă o vară.
(Soba)
- Cine nu poate alerga, deși are două picioare?
(Pantalonii)
- Când e ziua mai mare?
(Când aștepti)
- Cu ce putem călători în țări străine, fără a merge acolo?
(Cu gândul)
- Cine mănâncă fier?
(Rugina)
- Pe care casă ninge prima dată?
(Pe cea nouă)
- În care casă nu poți intra?
(În casa melcului)
- Când nu poți mânca din farfurie?
(Când e goală)
- Ce porți cu tine și nu simți?
(Numele)
- Cine intră mai întâi în casă?
(Cheia)
- Câți pași face vrabia pe pământ?
(Niciunul. Ea sare.)

Mi írtuk ....

Újévi áldás

Adjon Isten minden szépet,
Irigyeknek békességet!
Adjon Isten minden jót.
Hazug szájba igaz szót!
Hontalannak menedéket,
Éhezőknek eleséget,
Legényeknek feleséget!
Istenhitet a pogánynak
Hű szeretőt a leánynak!
Szép időben jó vetést,
Szomorúnak feledést,
Télidőben hideg telet,
Az árváknak jó kenyeret,
A vándornak fogadót,
Isten adjon minden jót!

*Lejegyezte 6 éves kistestvére
köszöntőjét Szász Zsuzsa VI.A*

Hogyha varázspálcám volna...

Hát, szerencse, hogy nincsen varázspálcám, mert ha lenne... csupa-csupa mókás dolgot tennék vele.

Az iskolának lába kelne, és elutazna messzi földre. Ha csak nagyon hiányozna, akkor varázsolnám vissza. De akkor is csak két napra, a másik három szabad volna.

Ez alatt a két nap alatt sok-sok tenivaló akad:

- Földrajzórán kirándulnánk. Horvátország, Németország... Repülnék, mint a gondolat, s kacarásznánk nagyokat.

- Bioszóra, tornaóra pálmamászás lesz a téma.

- Matekóra úgy történe, hogy matekról szó se esne, csak „gépelnék” az infó teremben.

- Magyar könyvem kinyitánám az egyik leckére, s azon nyomban az az író megelevenedne.

- Bevinnék egy tablettát, s kitűnően beszélném a románt.

- Ha szünetre lenne szükségem, megnyomnék egy gombot szépen, és eltűnne az összes könyvem.

Ezek miatt jobb is talán, hogy nincsen varázspálcám, mert a világ fejre állna, és tornagyakorlatot csinálna. Sok lenne a buta gyerek. Jaj, erre gondolni se merek.

Német Ágota, V. b

Szilveszteri számvetés

Mikor éjfél ütött az óra, s átléptünk 2010-be, végiggondoltam, hogy milyen jó is volt az elmúlt év, és fáj a szívem, hogy elmúlt. Sok álmom, vágyam valósult meg a tavaly. Többek között az is, hogy idegen földre tehettem a lábam. Életem egyik nagy álma volt, hogy eljussak Londonba, mert Emília, az unokatestvérem sokat mesélt róla. Valóban szép város, és én annyira jól éreztem magam, hogy még honvágyam se volt. Igaz pár nap elteltével kezdett hiányozni édesanyukám meg édesapukám.

Április elsején beteg voltam, így sajnos nem vehettem részt az osztállyal a bolondok napi csínyekben. Nagy meglepetésemre a tornaórát az ablakomból figyelhettem, mivel az osztálytársaim a pályán játszhattak. Természetesen észrevettek, így az ablakon át, köszöntöttük egymást. Akik pont akkor a tömbházunk előtt mentek el, bámultak minket. Nagyon vicces volt, kacagtunk is eleget.

Ezután következett a Simonyi Zsigmond Helyesírási verseny országos szakasza. Hát nem mondhatni, hogy nyugodt voltam. Nagyon izgulok, és féllélek típus vagyok, ezért még a verseny kezdete előtt is tanultam. A versenyen nagyon elnéztem a dolgokat, ezért magamban csalódtam a legnagyobbat. Egyszer ötödik osztályban jártam meg, hogy csúnya hibát ejtettem egy félévi dolgozatban. Kárpótlásul vett édesanyám egy könyvet, amin a következő sorokat olvashattam: „A legjobb dolog az amit tehetsz, hogy legyen önbizalmad. Ne félj attól, hogy hibázol... Felülkerekedsz, és kezded előlről.”

Ez megnyugtató, kezdek beletörődni.

Az új év a jó elhatározások éve is. A tavaly néha viselkedésemmel akaratomon kívül megbántottam szüleimet, osztálytársaimat. Ezeket is szeretnék javítani 2010-ben.

Jó volt a 2009-es év. Nekem az egyik legjobb, legszebb eseményekben gazdag évem volt. Legyen ilyen szép a 2010-es esztendő is.

Gál-Joó Melánia, VII.A

Népdalvetélkedőn

„Az volna számomra a legörvendesebb, ha minden országrész, minden megye, sőt minden falu valami sajátosat, csak rá jellemzőt tudna felmutatni.”

Ilyenképpen tudnám én is jellemezni azt a felejthetetlen hétvégét, amin részt vettem október 25-én Szatmárnémetiben a *XIX. Hajnal akar lenni* kártya medencei népdalvetélkedőn.

Számomra nagy élmény volt, hisz sok tapasztalatot szereztem, és sok más helység népdalait ismerhettem meg.

Ezüst fokozatú diplomát szereztem, aminek nagyon örvendtem, mert nagy volt a versengés 56 népdalénekes között. Remélem, hogy még részt veszek ilyen rendezvényeken.

Károly Tamás, VII. b

De szeretnék, de szeretnék...

De szeretnék hulló csillag lenni,
de szeretnék széllal szembe szállni.
De szeretnék hulló csillag lenni,
Sok kis város fölött átrepülni.

De szeretnék hópihe lenni,
kék ég felett fellibbenni.
De szeretnék hópihe lenni,
sok ember orrát megcsiklandozni.

De szeretnék ajándék lenni,
sok nagy titkot elrejteni.
De szeretnék ajándék lenni,
Sok kis gyerek kedvét felvidítani.

Incze Attila IV.B

Kosárlabda bajnokság

2009. december 11-én, az év utolsó iskola napján délután két órától mérhettük össze mi 8.A és 8.B osztályos fiúk tudásunkat.

Mindkét csapat jól játszott, mozgalmas, fárasztó meccs volt. A két osztályfőnök (mindkettő tornatanár) feszülten figyelték a fejleményeket. A bíró tisztességesen vezette le a meccset.

Az eredmény 14-8 lett a 8. B javára. A meccs végeredménye érzéseket váltott ki bennünk. Egy pillanatnyi öröm és egy pillanatnyi szomorúság volt észlelhető, majd kezet fogtunk, és már csak a sportolás utáni fáradtságot éreztük, hisz szeretünk kosarazni.

Remélem, hogy tavasszal sor kerül majd a visszavágóra is.

Szabó Károly, VIII.B

A Magyar Kultúra Napja

Minden évben január 22-én ünnepeljük a magyar kultúra napját.

1823-ban ezen a napon született meg Szatmárceken Kölcsy Ferenc Himnusza, mely ma a magyarság nemzeti imája.

Ez a nap arra figyelmeztet, hogy féltve óvjuk nemzeti értékeinket, anyanyelvünket.

*Himnus, a Magyar nép
Évataros századából.
Eke-Januar. 22.
1823*

*Isten áld meg a Magyar
Jó kedvel, bővvel,
Bíjja felje védő kart
Ha küzd ellenével,
Bal sora a kis négen tép
Hosszra név esztendő,
Megtűnődke már a nép
A múltat s jövőt!*

*Össintes felhőzad
Karsat szent bérre
Általad nyert szép karát
Bendegúzának nére.
I merre dúgnak haljai
Tiszának, Dunának
A tópad hős magyartjai
Felvirágozának.*

*Össintes Himnuság mesejein
Azt kalasát lengettél,*

Noé bárkája felé

Be kell hordanunk, hajtánunk mindent.

A szavakat is. Egyetlen szó,
egy tájszó se maradjon kint.
Semmi sem fölösleges.

Zuhoghat akár negyvenezer nap
és negyvenezer éjjel, ha egy
buboréknyi lelkiismeret-
furdalás sem követi a bárkát.

Mert leapad majd a víz.
És fölszárad majd a sár.

És akkor majd a megőrzött,
a meglévő szóból újra-
teremthetjük magát
az első búzaszemet
ha már igével élünk
tovább nem lehet.

Kányádi Sándor

„Légy részen!”

Elsősegélynyújtás

A cserkész törvények közül az egyik legjobb törvény a harmadik. **A cserkész, ahol tud, segít.** A cserkészek tudatosan figyelnek olyan lehetőségekre, ahol segíthetnek.

Azonban, ahhoz, hogy segíteni tudjanak, ismeretekre van szükségük. Jó alkalom az elsősegélynyújtás, ha segíteni akarunk.

1. Segítséget, mentőt hívni akkor kell, ha életveszély, vagy annak gyanúja áll fenn: eszméletlen állapot, súlyos vérzés, baleset, sérülés, bármilyen eredetű mérgezés esetén, ha erős a fájdalom, vagy más riasztó panasz, illetve tünet észlelhető (pl. fulladásérzés, nehézlégzés, csillapíthatatlan hányás, szédülés, beszédzavar, végtagbénulás, stb.)

A mentő hívószáma:

112 vagy 0266-216100

Közölni kell: A beteg vagy sérült nevét, életkorát. Mi történt? Hol történt? Míhez van közel?(pl. üzlet, utcasarok, híd, templom, stb.) Hány sérült, beteg van? Milyen sérülés, panasz, tünet észlelhető? A bejelentő neve és telefonszáma.

2. Sebellátás: A seb környékét folyó vízzel alaposan tisztítsuk meg. A fertőzések elkerülése céljából a seb környékét fertőtleníteni kell pl.: sebfozó vízzel, majd steril kötést kell felhelyezni.

3. Orrvérzés esetén a fejet normál

tartásban kissé előredöntve tartjuk, és az orrcimpákat össze fogjuk 10-15 percig.

4. Szájvérzéskor a fejet billentsük kissé előre, majd helyezünk gézpárnát a vérzésre.

5. Égési sérülések: Minden égési sérülést, hűteni kell! Lehetőleg hideg folyóvízzel 10-15 percen keresztül! Majd steril kötést kell felhelyezni.

Három típusa van:

- Elsőfokú: fájdalom, bőrpír, kismult bőrfelszín
- Másodfokú: hólyagok
- Harmadfokú: viaszos, sápadt bőr, a hólyagok felszakadnak (szürkés-sárgás sebalap)

Tilos az égési sérülésbe bármilyen anyagot tenni - tejföl, étolaj stb. Kivételek a fertőtlenítőszer.

6. Ha vegyszer kerül a bőrre, töröljük le a sérült testrészt száraz ruhával, majd öblítsük le a sérülést alaposan, bővízzel. Végül helyezünk a sérülésre fedőkötést. Menjünk orvoshoz, vagy hívjunk mentőt!

7. Görcsroham: Epileptikus görcsnél fontos a légút szabaddá tétele, és a stabil oldalfekvés, amennyire lehetséges. Lázgörcsnél hűtsük a testet, biztosítsunk hűvös, friss levegőt. Töröljessük langyos vizes szivaccsal a homlokától lefelé haladva. Hívjunk mentőt!

8. Gyógyszermérgezés esetén: Hívjunk mentőt, (ha a beteg jól van, akkor is!)

A gyanús gyógyszerekből vigyünk magunkkal mintát, és próbáljuk megbecsülni, hány tableta hiányozhat. Ha eszméletlen a beteg, ne ültessük fel, se hanyatt ne fektessük!

Helyezzük stabil oldalfekvésbe!

9. Anafilaxia (heveny allergiás reakció). Oka lehet: rovarcsípés, bizonyos ételek, egyes gyógyszerek.

Tünetei: kiterjedt élénkpiros foltos bőrkivetés, nyálkahártya megduzzadása (nyelv, torok), szem körüli vizenyős duzzanat, légzési nehézség.

Teendő: Hívjunk mentőt!

Remélem, találotok néhány olyan információt, amit majd ti is fel tudtok használni.

Fülöp Ágnes, VI.A

REJTVÉNYEK REJTVÉNYEK REJTVÉNYEK REJTVÉNYEK

SUDOKU (I-IV. osztályosoknak)

	2	7	1	3	4	8	6	
3		1	5	9	6		2	7
6	4	5			8		1	9
8	5	9	6		7	2	4	3
1			4	8		7	5	
4	7	6	3		2	1	9	8
2	1	8	9		3	5	7	4
5	9	3	7	4		6		2
	6		8	2	5	9	3	1

Az üres négyzetekbe úgy kell beírnotok a hiányzó számokat, hogy mind a 9 sorban legyen 1-től 9-ig minden szám.

A kis négyzetekben is szerepeljen az összes szám 1-től 9-ig.

Játék a falvakkal (Egészítsd ki a minta szerint!)

Pl. Máréfalva	Szentlélek	Kisbacon - Nagybacon
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....
.....falva	Szent.....	Kis..... - Nagy.....

Anagrammák (Híres emberek nevét kapod, ha a betűket felcseréled!)

KEDEBE LENKE
 DONTEPŐ SÁRI
 RÁKÁDOSY NÁNDI
 BORBÁS ZALÁN
 TÁBBOROG HELEN

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

EGYIPTOM MŰVÉSZETE A FÁRAÓK KORÁBAN

Január 12-én került sor a VI-VIII osztályos diákok jutalmazására, akik részt vettek az iskolánkban szervezett történelmi versenyen. A jutalom egy múzeumi látogatás volt Csíkszeredába, ahol megnéztük az Egyiptom művészete a fáraók korában című kiállítást.

A kiállítás megtekintése során betekinthettünk az ókori egyiptomiak életébe. Nagyon sok információval, tudással gazdagodtunk.

Megtudtuk, hogy az egyiptomi ember számára az evilági élet csupán „felkészülés” volt az örök életre, amely a túlvilágon várt rá. Lakóhelyét csak "szállás"-nak tekintette, a sír volt számára az "örökkévalóság háza". Igyekezett temetkezési helyét úgy elkészíteni és felszerelni, hogy az minden olyan szükséges dolgot tartalmazzon, melyekre a túlvilág szüksége lesz.

Elénk tárult az ókori egyiptomiak túlvilági elképzelése a sírokban talált tárgyak segítségével.

Megtudhattuk, hogy a túlvilági élet szempontjából fontos volt a holttest épségének megőrzése. Ezt a célt szolgálta a mumifikálás. Ennek legfejlettebb technikája az Újbirodalom idején alakult ki. A nátronnal tartósított holttestet vászoncsíkokkal tekerték be.

Ezek közé különböző amuletteket helyeztek, melyek a test védelmét szolgálták, és az elhunyt számára segítséget és oltalmat biztosítottak a túlvilágon. A holttestre összepréselt papiruszlapokból és vászonrétegekből készült ún. kartonázsokat helyeztek. Ezekre a túlvilági élethez segítséget nyújtó különböző ábrázolásokat festettek. A holttestet végül jelenetekkel díszített koporsóba helyezték.

A kiállításon láthatóak voltak azok a tárgyak, melyek erre a bonyolult túlvilági életre vonatkoznak: díszes koporsó, kartonázsok, amulettek, szívskarabeuszok, kanópuszok, papirusz varázsszöveggel ellátott halotti szobrok, Ozirisz és más istenségek szob-

rai, állatmúmia, halotti maszkok, valamint az Ozirisz mítoszra és a túlvilági életre vonatkozó szövegek és képek.

Véleményem szerint nagyon érdekes kiállítást tekinthettünk, meg és azt tanácsolom, hogy akinek lehetősége van, az ne hagyja ki ezt a kiállítást.

Búzás Jennifer, VIII. B

Szerkesztőbizottság:
 Bethlen Gábor Ált. Iskola Diáktanácsa
 Irányító:
 László Krisztina, Fogarasi Ida
 Szász Ferenc (DTP)
 Támogató:
 Lukács Barna- Iskolaigazgató
 e-mail: stella@klicknet.ro
 Székelyudvarhely, Ifjúság bejárat 3.